

NIEUWSBRIEF

‘MGR. SCHRAVEN EN GEZELLEN’

Jaargang 11, nummer 60

nr. 1 2019

Uitgave van de ‘Mgr. Schraven Stichting’

1. Interview met Wiel Bellemakers cm door Arjan Broers.

‘DIT IS HET LAATSTE WAT WE KUNNEN DOEN’

Mgr. Schraven en de kerk van China

De inspanningen om het verhaal van de moord op Mgr. Schraven en zijn metgezellen te vertellen is de ‘voltooing van ons werk in China’. Dat zegt Wiel Bellemakers, als oud-overste van de lazaristen nog altijd zeer betrokken bij de zaligverklaring van de martelaars.

Het verhaal over de marteldood van Mgr. Schraven en de anderen is bemoedigend voor de kerk in China. ‘Het zijn helden van het volk’, zegt Wiel Bellemakers. ‘Zij waren geen imperialisten die China kwamen onderwerpen, maar kwamen om te helpen. En dat lieten ze zien: ze gaven hun leven om Chinese vrouwen te beschermen tegen seksueel geweld van de Japanse bezetters, die hen kwamen opeisen. Dat is tegelijk een getuigenis van geloof.’

Wiel Bellemakers (1933) is een man van verhalen. Neem willekeurig welke afslag en er ontstaat subiet een nieuw weefsel, compleet met exacte jaartallen en ongelooflijk rijke details. ‘Dat heb ik altijd gehad’, zegt hij. En met een guitige glimlach: ‘Vraag me naar de preek van pater Luypen met Kerstmis 1968 en ik lepel het zo op.’

Foto: Links pater Jeroom Heyndrickx, midden Wiel Bellemakers en rechts Henk de Cuyper, oud-China missionaris tijdens de opening van de Chinese

Gedachtenistuin in het Chinees College te Leuven 2018.

Bellemakers werd al jong gefascineerd door China. Dat ontstond toen lazarist Harrie Hermans in 1944 godsdienstles gaf op de Lagere School. ‘Hij schreef het karakter voor mens op het bord’, zegt Bellemakers, ‘ik vond het buitengewoon interessant’. Hermans werd uitgezonden en we lazen over hem in het blad Missiefront. Op 25 juli 1951 werd hij opgepakt en werd hij drie jaar gevangen gehouden. Terug in Nederland vertelde hij over die jaren van communistische hersenspoeling die ik opzoog.’

Bellemakers las alles wat hij kon vinden over dat grote, geheimzinnige en ook gevaarlijke China, in alle talen die hij kende. Hij bereidde zich voor op de missie daar, maar doordat het land op slot ging kwam daar niets meer van. Wel kwam hij in 1958 in Rome nog een confrater uit Hong Kong tegen, die in het Vaticaan begrip hoopte te krijgen voor de in dat jaar zonder toestemming van Rome gewijde Chinese bisschoppen en het ontstaan van een patriottische kerk.

Het zou uiteindelijk tot 1997 duren, het jaar waarin herdacht werd dat Schraven en de zijnen zestig jaar eerder werd vermoord, dat hij China voor het eerst bezocht.

Foto. Chinese priesters rond de foto's van de martelaren.

erzoek om een proces van zaligverklaring uit de Chinese kerk zelf is
id daar zo mee bezig', zegt Bellemakers. 'Maar voor hen is het van
e kunnen zijn van China en haar geschiedenis. Als zij dit vragen, zijn wij
et is het laatste dat we kunnen doen.'

In 1988 werd Bellemakers provinciale overste. Hij wende zich aan 's avonds na de recreatie (een kloosterlijke term voor een gezamenlijke avondzit) van negen tot elf brieven van missionarissen te lezen: 'Wat heb ik genoten van wat zij schreven aan hun familie of de congregatie-over hun dagelijks leven en werken. Ik herinner me het moment dat de brieven van Alexander Walen uit 1916 opdoken, gevonden in een la van een commode in de boerderij waar zijn familie woonde. Heel boeiend.'

Toen Bellemakers China dan eindelijk zag, was dat een wonderlijke en gemengde ervaring. Hij wist er zoveel van dat hij zich er thuis voelde, en dat werd versterkt door de hartelijkheid van de nog door Nederlandse confraters opgeleide priesters en bisschoppen en de Chinese gelovigen. 'Ze waren zo blij dat we kwamen', zegt hij. 'En tegelijk was duidelijk dat we voortdurend in de gaten werden gehouden. Een angstig en onvrij gevoel was dat.'

Met elf confraters bezocht Bellemakers in 1997 de stad Zhengding. 'Opvallend dat de twee monumenten die de inwoners van Zhengding en de Japanners al een jaar na de moord oprichtten bewaard zijn gebleven. Het was logischer geweest als die tijdens de Culturele Revolutie vernietigd waren. Dat is voor mij het doorslaggevende bewijs dat de hele bevolking van de stad en de streek de martelaren zijn blijven eren.'

Hij is nog een aantal keer teruggeweest naar zijn grote liefde, zoals hij China noemt. Maar dat eerste bezoek was een eerste signaal dat de katholieke kerk in China zich oprichtte. 'Dat buitenlanders 60 jaar na dat tragische gebeuren in Zhengding op bezoek kwamen, maakte veel indruk.'

In een hechte samenwerking met het bisdom Roermond is het proces van zaligverklaring op gang gekomen. 'Bisschop Wiertz vond het vanzelfsprekend om deze dienst aan de kerk van Zhengding te betonen', memoreert Bellemakers. 'Hopelijk kan het een bijdrage zijn aan de eenheid van de Chinese katholieke kerk.'

'Met enorme inzet van Vincent Hermans en Marja Grim en Mgr. Stefan van Calster is de aanvraag voor de zaligverklaring afgerond. In 2017 is het Roermondse dossier door Rome goedgekeurd. Nu zal de Congregatie voor de Heiligverklaringen in Rome zich erover buigen. Hoelang het nog zal duren voor er een definitieve uitspraak komt? Ik hoop het nog mee te maken.'

Maar er is sinds het verzoek uit China veel meer op gang gekomen dan alleen de aanvraag voor zaligverklaring in Rome, vertelt Bellemakers. Zo is in Broekhuizenvorst een herdenkingskapel ingericht, die diepe indruk maakt op de groepen Chinezen die er de laatste jaren op bezoek komen.

In China, bij de stad Zhengding, wordt in een gedachteniskerk bijzondere eer betoond aan hen 'die hun leven gaven voor hun schapen', zoals al sinds 1938 staat op het monument bij de oude kathedraal. Het heeft bovendien het zelfbewustzijn van de Chinese katholieken goed gedaan.

Mgr. Schraven en zijn gezellen worden geëerd als 'Helden van het Chinese volk', zegt Wiel Bellemakers – en dus niet alleen van de katholieken. 'Dat is het duidelijkste bewijs dat er van Chinese zijde geen enkel verzet zal zijn tegen een mogelijke zaligverklaring.'

2.DANK CHINESE COMMUNISTISCHE PARTIJ VOOR BISSCHOP SCHRAVEN?

In de maand juli 2018 verscheen een opvallend bericht in de wereldpers. De Chinese communistische partij dankte protestantse missionarissen die levens van Chinezen redden tijdens de massamoord van Nanking. Deze massamoord die twee maanden na de moord op bisschop Schraven en gezellen

de meeste gruwelijke in de wereldgeschiedenis, begaan door de Japanners, liepen uiteen van 200.000 tot meer dan 300.000 in twee maanden. Het leven van 250.000 Chinezen te danken aan wie de bekende Duitser John Rabe organiseerden een veiligheidszone. Hetzelfde deed bisschop Schraven door van zijn grote gezellen. In het genoemde artikel wordt ook verwezen naar de president Xi Jinping van China erkent publiekelijk dat westers christendom voor de stad Nanking. Belangrijk is de erkenning dat de missionarissen naar het Chinese volk hebben gebracht, maar ook een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan opvoeding, vooruitgang, gezondheidszorg, muziek, cultuur en vertaalwerk enz.

In het artikel beschrijft de auteur hoe hij rondliep door Nanking langs plekken die aan het bloedbad herinnerden. Zijn metgezel vroeg hem ineens: 'Waar was God bij deze gruweldaden?'. Hij wist niets te zeggen. Maar staande bij het verhaal over de veiligheidszone van de protestantse missionarissen antwoordde hij: 'Hier was God'.

Sinds 2015 kent China op 13 december een officiële Nationale Gedenkdag van de slachtoffers van de massamoord van Nanking. Bij die gelegenheid zei president Xi Jinping: 'Het Chinese volk zal nooit de humanitaire geest en moedige daden van de buitenlandse vrienden vergeten'.

Wanneer zal de president hetzelfde zeggen over de 'buitenlandse vrienden' bisschop Frans Schraven en zijn medemartelaren?'. Het wordt tijd dat ook de Chinese autoriteiten officieel deze heldendaad erkennen.

3. KATHOLIEKE KERK ZUID-KOREA ROEPT JAPAN OP OVER 'TROOSTMEISJES'

Een coalitie van katholieke instellingen in Zuid-Korea heeft de Japanse regering opgeroepen excuus aan te bieden voor de dwang die werd uitgeoefend op 'troostmeisjes' in heel Azië die seksuele diensten moesten verlenen aan de Japanse troepen in Wereldoorlog II.

Japan heeft nooit schadeloosstelling gegeven voor de oorlogsmisdaden tegen de Aziatische burens.

Het is een voortdurende bron van kwelling voor landen als Zuid-Korea dat toen onder Japans koloniaal bewind viel. Men bracht deze oproep aan de Japanse overheid op een wel zeer uitzonderlijke wijze tot uitdrukking. Tegenover de Japanse ambassade in Seoul werd een mis opgedragen. De mis werd opgedragen door een abt van een Benedictijnenklooster. Hij zei: 'Vandaag is het de dag om onopgeloste problemen van de Tweede Wereldoorlog in herinnering te roepen. We moeten de kwestie van troostmeisjes eerlijk onder ogen zien'. De prelaat bekritiseerde Tokio dat het voortdurend het beleid van gedwongen slavernij van troostmeisjes ontkent. Er werd voor gepleit dat de 'overeenkomst tussen Korea en Japan over troostmeisjes' van 2015 vernietigd wordt omdat geen rekening is gehouden met de mening van de slachtoffers zelf. In het artikel wordt verwezen naar het bezoek van paus Franciscus aan Seoul in 2014 waarbij hij een ontmoeting had met zeven slachtoffers van seksuele slavernij. Jarenlang demonstreerden vrouwen tegenover de Japanse ambassade. Nu leven er nog slechts enkelen van deze troostmeisjes.

Japanse onderzoeker bezoekt Nederland

Wat brengt een Japanse onderzoeker naar Noord-Limburg? Hij schrijft in zijn brief: 'Ik verheug mij om het voor mij onbekende incident (van de moord op bisschop Schraven en gezellen in China) te leren kennen'. De historicus Kyosuke Minezaki wilde graag informatie ontvangen en historische documenten bekijken. In Japan werkt hij samen met drie andere historici om de massamoord van Zhengding te onderzoeken. Hij wilde namens de Japanse katholieken achterhalen welke rol bisschop Schraven speelde hebben en welke betekenis ze hebben in Nederland. Graag wilde hij ook weten welke rollen die in verband staan met bisschop Frans Schraven. Op zaterdag 15 december werd hij gezeld door een tolk Japans, de Gedenkkapel van de martelaren in China in Noord-Limburg. De voorzitter van de Mgr. Schraven Stichting zijn gastheer was. In het kader van de slachtoffers inclusief de bisschop, zal ik naar de waarheid blijven zoeken. Lottum bezocht en vooral het geboortehuis van bisschop Schraven 'Huize Lottum' met veel aandacht. Daarna werd nog een bezoek gebracht aan het missiehuis van de Mgr. Schraven Stichting, waar urenlang gesproken werd. Minezaki is teleurgesteld naar Japan zijn terug te gaan omdat niet gegeven worden. Rome heeft al een verklaring van bisschop Frans Schraven.

De Japanse keizers en bisschop Schraven

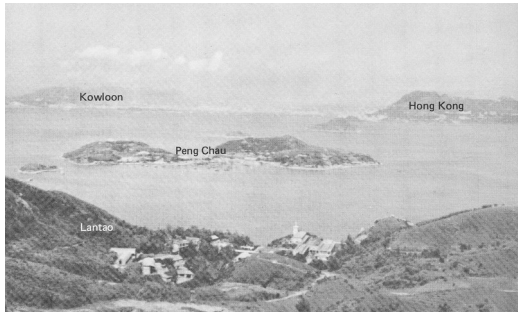
Twee dagen vóór kerst verscheen het bericht in de Engelse krant The Guardian dat de Japanse keizer Naruhito op 2 december 2019 zijn laatste jaar gaat aftreden, gaf bij gelegenheid van zijn 85ste verjaardag een toespraak waarin hij de Japanse jongere generaties te leren over de gruweldaden van de Tweede Wereldoorlog niet te vergeten dat ontelbare levens in de Tweede Wereldoorlog verloren gingen en dat de vrede en de voorspoed van het naoorlogse Japan werd gebouwd op talrijke slachtoffers en onvermoeibare inspanningen van het Japanse volk. De keizer pleitte er voor om deze geschiedenis nauwgezet over te dragen aan de naoorlogse generaties. De keizer heeft zijn ambtsperiode gebruikt om op te roepen tot een eerlijke waardering van de geschiedenis. Commentaren in Japan hebben dit verstaan als een vriendelijke mep richting de conservatieve eerste minister Shinzo Abe. In Japan is het de keizer verboden om zich met politiek te bemoeien, maar het keizerlijke paar heeft verzoening bewerkstelligd met vroegere slachtoffers van de Japanse agressie in de oorlog. In 1992 bezocht de keizer als eerste China en vertelde zijn gastheren dat hij de ongelukkige periode waarin zijn land het Chinese volk teisterde met groot lijden tijdens de oorlog, gevochten in naam van zijn vader Hirohito, diep betreurde.

Een andere bericht in de krant: In Japan doken klassieke Japanse gedichten op van keizer Hirohito waaruit zijn schaamte blijkt over de oorlogsjaren, waarin hij over Japan regeerde.

Zouden keizer Akihito en Hirohito daarbij ook gedacht hebben aan bisschop Frans Schraven en medeslachtoffers?

Zal er ooit van Japan een officieel excuus voor de moord op bisschop Schraven te verwachten zijn in navolging van de Japanse bisschoppen?

4.DOOR MGR. SCHRAVEN GEPROMOOT KLOOSTER VIERT FEEST

In april 2018 werd in Hong Kong op feestelijke wijze herdacht dat het Trappisten- klooster van O.L.Vrouw van Vreugde 90 jaar geleden in 1928 in Zhengding werd opgericht. Bij de tot standkoming van dit klooster speelde bisschop Schraven een belangrijke rol. Op 22 april werd dit feit herdacht middels een plechtige eucharistieviering met de bisschop van Hong Kong en vertegenwoordigers van Trappistenkloosters uit De Filippijnen, Indonesië, Taiwan, Macau en Australië. Tijdens de gebeden werd dank gebracht aan de voorgangers die aan de stichting hebben bijgedragen, o.a. bisschop Schraven en werd aan de verhuizing naar Hong Kong in de 50er jaren gememoreerd. Vanwege de machtsovername door de communisten in China en de religieuze vervolging trokken de Trappisten van Zhengding naar Hong Kong waar de Britse gouverneur hen 53 hectare land ter beschikking stelde op het eiland Lantau. In 2000 werd het klooster een echte abdij. Nu telt het klooster 9 monniken en 5 aspirant-leden. Een van hen is de 100-jarige pater Benedict, vele jaren abt, die op het terrein aanwezig was toen bisschop Schraven in 1937 werd weggevoerd door de Japanners. Enkele monniken hadden hun toevlucht gezocht bij bisschop Schraven. Een van hen, pater Emmanuel Robial, is zelfs met hem vermoord.

Bij gelegenheid van deze 90ste verjaardag kwamen monniken vanuit de hele regio Azië-Pacific bij elkaar voor een conferentie om hun ervaringen uit te wisselen en zich te beraden hoe zij de lokale kerk en het pastoraal werk spiritueel kunnen verrijken.

De abt van het klooster, Paul Kao, heeft drie keer een bezoek gebracht aan de Gedenkkapel van bisschop Schraven in Broekhuizenenvorst.

5. CAMPAGNE VOOR VRIJLATING VAN BISSCHOP

De Katholieke commissie voor gerechtigheid en vrede in Hong Kong heeft een campagne gelanceerd om de Chinese autoriteiten te bewegen Mgr. Augustine Cui Tai, coadjutorbisschop van Xuanhua (Hebei) vrij te laten.

De stad Xuanhua ligt ten noorden van de stad Beijing en moet bisschop Frans Schraven zeer vertrouwd zijn geweest al is niet duidelijk of hij het ooit heeft bezocht. Frans Wijnhoven, de heeroom van bisschop Schraven was er meteen na zijn aankomst in China werkzaam en werd er later hoofd van het district (nu zouden we zeggen 'dekenaat') van 1878-1883. Van 1891 tot 1894 was de neef

van bisschop Schraven, zijn latere wijbisschop Frans Geurts, er werkzaam. En van 1894-1899 was Frans Geurts er net als zijn 'heerom' hoofd van het district. In dat jaar kwam hij naar Europa om als bisschop terug te keren naar China.

Mgr. Cui Tai, die als bisschop is erkend door de Heilige Stoel, behoort tot de ondergrondse kerk. De prelaat werd medio april 2018 door politie meegenomen. Zijn huidige verblijfplaats is onbekend.

De commissie voor gerechtigheid en vrede is de bisschop sinds 1993 herhaaldelijk geïnterviewd, heropvoeding, detentie en huisarrest. Hij zou zonder legaal proces worden beschuldigd van "illegale missionaire activiteiten" en "illegale en ongeoorloofde activiteiten". De straffen zijn volgens de commissie echter opgelegd omdat de bisschop zich beijvert voor religieuze vrijheid en weigert zich te onderwerpen aan de bovengrondse Chinese Patriottische Katholieke Associatie. Deze tracht een kerk te bouwen die onafhankelijk is van Rome.

Website van de Mgr. Schraven Stichting

De website van de Mgr. Schraven Stichting vervult een belangrijke functie, zo blijkt uit gegevens die de computer bijhoudt. In de tweede helft van 2018 werd de website 1.884 keer bezocht vanuit tal van landen. Uiteraard staat Nederland aan top. Maar wat opvalt zijn de landen die daarna volgen: Belarus (Wit-Rusland), Japan, Duitsland, Frankrijk, België en de Russische Federatie....

Steun het werk van de Mgr. Schraven Stichting met een royale gift of wordt 'vriend van de Stichting'. Als u contractueel donateur wordt voor 5 jaar, is de belasting u goedgezind! Neem daarvoor contact op.

We kunnen uw hulp goed gebruiken om onze plannen te realiseren.

Secretariaat Mgr. Schraven Stichting: Kloosterstraat 54, 6369 AE Simpelheid, tel. 0455445419

Website: www.mgrschraven.nl Contact: stichting.mgr.schraven@gmail.com

Facebook: www.facebook.com/mgr.schravenstichting

Bankrekening Mgr. Schraven Stichting: NL74RABO0148175341 BIC: RABONL2U.

Voorzien van de ANBI-status. RSIN-/fiscaal nummer 8201 666 50